TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20627
Tarih : 20-10-2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10/4772

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) bünyesinde gerçekleştirilen kamu ihalelerinde rekabeti kısıtlayıcı teknik şartnameler hazırlanması, şartnameye aykırı nitelikte araç ve yeterlilik belgesi bulunmayan sürücülerin kabul edilerek personel can güvenliğinin tehlikeye atılması, yükleniciler lehine haksız menfaat sağlanması ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından aktarılması gereken yasal katılma payları ve gecikme zamlarının takip ve tahsil edilmeyerek gelirin noksan bırakılması iddialarının tüm boyutlarıyla araştırılması; söz konusu ihmal ve usulsüzlüklerin sorumlularının tespit edilmesi ve kamu kaynaklarının etkin, şeffaf, mevzuata uygun kullanımını temin edecek yasal ve idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. İç Tüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Zülküf UÇAR
Van Milletvekili

GEREKÇE

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun temel ilkeleri uyarınca kamu idareleri; bütçelerini şeffaf, hesap verebilir, kamu kaynaklarını ise etkili, ekonomik ve verimli bir biçimde kullanmakla mükelleftir. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuş, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip düzenleyici ve denetleyici bir üst kuruldur. Finans ve sigortacılık gibi kamu güveninin ve mali istikrarın en üst düzeyde tesis edilmesi gereken kritik bir alanı düzenlemek ve denetlemekle mükellef bir kamu otoritesinin kendi idari, mali ve ihale süreçlerinde hukukun üstünlüğü ve saydamlık ilkelerine tavizsiz biçimde riayet etmesi kanuni ve anayasal bir zorunluluktur. Buna karşın,

Sayıştay Başkanlığı tarafından yayımlanan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2025 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu; Kurum yönetiminin hem hizmet alım ihalelerinde hem sözleşmelerin yürütülmesinde hem de kamu gelirlerinin takibinde mevzuata açıkça aykırı işlemlere imza attığını, denetim ve kontrol mekanizmalarını kurumsal olarak işletmediğini ve kamu zararına sebebiyet verdiğini somut verilerle ortaya koymuştur.

Sayıştay raporunda yer alan ilk somut usulsüzlük, 02.01.2025-31.12.2025 dönemini kapsayan tarihlerde 13 ayrı güzergahta 13 araçla yürütülen "Personel Servisi Hizmeti Alımı" kapsamında tespit edilmiştir. İhale eki teknik şartnamede servis araçlarının en az 2015 model, 16+1 kapasiteli ve motor gücünün asgari 110 kW olması, sürücülerin ise uygun sürücü belgesi, mesleki yeterlilik belgesi ve psikoteknik değerlendirme raporlarına sahip bulunması öngörülmesine rağmen; fiilen çalışan bazı araçların şartnamedeki asgari model yılını karşılamadığı, motor gücünün 110 kW eşiğinin altında kaldığı, bazı sürücülerin psikoteknik ve SRC belgelerinin dosyasında yer almadığı ve araç ile sürücülere ait zorunlu tevsik edici evrakların idareye hiç sunulmadığı belirlenmiştir. Personeli taşıyan servis sürücülerinin yeterlilik belgelerinin aranmaması ve şartnameye aykırı düşük vasıflı araçların kabul edilmesi, hem kamu personelinin can güvenliğini doğrudan tehlikeye atmış hem de kontrol teşkilatı ile muayene-kabul komisyonlarının denetim yapmadığını, yükleniciye sözleşmesel cezaların ve hakediş kesintilerinin işletilmediğini gözler önüne sermiştir.

Rapordaki ikinci bulgu, Kurumun farklı dönemlerde gerçekleştirdiği binek otomobil kiralama ihalelerinde rekabetin dar kriterlerle sınırlanması ve şartname dışı taşıtların hizmete alınmasıdır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5. ve 12. maddeleri ihalelerde rekabeti, saydamlığı ve fırsat eşitliğini emrederken; Kurumun 01.04.2024-31.03.2025 döneminde 14 binek araç ve 01.12.2025-30.11.2026 döneminde 10 binek araç alımına ilişkin teknik şartnamelerinde motor hacmi, azami hız (190 km/sa), 6,1-6,3 lt/100 km gibi aşırı dar bir yakıt tüketim aralığı ile jant ölçülerinin tek bir teknik pakette bir araya getirilerek piyasadaki muadil araç seçeneklerinin fiilen elendiği ve ihalelerin belirli bir marka ve modele yönlendirildiği saptanmıştır. Dahası sözleşme aşamasında şartname hükümleri çiğnenerek; ilk dönemde 1490 cc ve %50 yerli muhteva oranı şartına aykırı olarak Renault Megane Sedan 1.3 TCe ve Skoda Octavia 1.5 e-TEC araçları, ikinci dönemde ise 1.3-1.6 litre benzin/dizel kriterine aykırı olarak 1798 cc motor hacmine sahip ithal Toyota Corolla Hybrid 1.8 araçları "muadil" sıfatıyla kabul edilmiştir. Bu durum, kamu ihale hukukunun eşitlik ve rekabet ilkelerini tamamen işlevsiz kıldığı gibi şartnameye uymayan alt nitelikli ya da ithal araçlar üzerinden yüklenicilere haksız kazanç aktarılmasına yol açmıştır.

Raporun üçüncü temel tespiti ise, faal sigorta acente ve eksperlerinden TOBB tarafından tahsil edilen levha kayıt ücreti ve yıllık aidatların azami beşte birinin Kurum katılma payı olarak SEDDK hesabına aktarılması ve süresinde ödenmeyen tutarlara 6183 sayılı Kanun kapsamında günlük

gecikme zammı işletilmesi zorunluluğunun yerine getirilmemesidir. Yapılan denetimlerde; Kurum ile TOBB arasında mutabakat ve veri entegrasyonu bulunmadığı, levhaya kayıtlı faal üye sayıları ile TOBB'un tahsilat listelerindeki sayıların birbirini tutmadığı ve geçmiş yıllara ait gecikmeli aidat tahsilatlarından yasal gecikme zamlarının hiç hesaplanmadığı ve kuruma aktarılmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu bulgunun Sayıştay'ın 2024 yılı denetim raporunda da aynen yer almasına ve izleme tablosunda "Yerine Getirilmedi" olarak tescillenmesine karşın hiçbir idari ve hukuki tahsilat adımının atılmaması, kamu alacaklarının takipsiz bırakıldığını ortaya koymaktadır.

Tüm bu tespitler; SEDDK bünyesinde ihale mevzuatının sistematik biçimde bypas edildiğini, denetim mekanizmalarının işletilmediğini, yüklenici çıkarlarının kamu menfaatinin ve çalışan güvenliğinin önüne geçirildiğini ve kamusal gelirlerin takipsiz bırakılarak hazine hasılat fazlasının noksan bırakıldığını somutlaştırmaktadır. Kurumda yaşanan usulsüzlüklerin, denetim zafiyetlerinin, oluşan kamu zararlarının ve bu ihmallere imza atan sorumluların tespit edilmesi, kamusal kaynakların şeffaf, mevzuata uygun ve hesap verebilir kullanımını sağlayacak idari ve yasal tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8			
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	